

τις λάβουν μέρος εις την μάχην, τότε τα ανιχνευτικά αδιατάκτως δέον να επιτεθούν εναντίον των, ίνα ούτως εμποδίσωσι τα Όθωμανικά Εύδρομα να επιφέρωσι βλάβας εις τα ήμέτερα Θωρηκία.

Το «Χαμηδιέ» (σελ. 25 του βιβλίου του) ήτο 3800 τόννων και το «Μετζητιέ» 3442 και έκαστον εξ αυτών είχε θωρηκτόν κατάστρομα, δύο πυροβόλα των 15 εκ. και 8 των 12 εκ. Τα δε στερούμενα τορπιλών αντιτορπιλικία μας, τα όποια, διά την εντύπωσιν, μετεβατίσθησαν εις ανιχνευτικά, ήσαν τέσσαρα και έκαστον εξ αυτών ήτο 1050 τόννων και είχε τέσσαρα πυροβόλα των 10 εκ.

Κατά τας όδηγίας όθεν αυτάς τα ανιχνευτικά όφειλον να επιτεθούν κατά την ναυμαχίαν της Έλλης εναντίον των έχθρικών αντιτορπιλικών, έστω και αν ταύτα εφύσικοντο υπό την σκέπην των φρουρίων, προστατευόμενα συγχρόνως υπό του «Μετζητιέ». Έπομένως όρθως τας έπισείει εναντίον των. Λησμονεί όμως ότι, ταύτα διετάχθησαν, όπως εις γραμμην παραγωγής και εις απόστασιν χιλίων μέτρων ταχθούν άριστερά των θωρηκτών και όχι όπως γράφει (σελ. 121) «ίνα μη βλαβώσιν εξ όβρίδων, εναντίον ήμών ριπτομένων και τυχόν άστοχουσών», αλλά να συμμεθέξουν της ναυμαχίας. Μήπως αι άνωτέρω «Όδηγία μάχης» δέν επέτασσαν εις αυτά, και υπό πολυ δυσμενεστερας συνθήκας, όταν δηλαδή το «Χαμηδιέ» και το «Μετζητιέ» εφύσικοντο εν τη έχθρική παρατάξει, να λάβουν μέρος εις την μάχην; Έκτός, εάν ενόμιζε, συγγράφων ταύτας ότι, ο άγων θα περιωριζετο μεταξυ των ανιχνευτικών μας και των κατά πολυ ισχυροτέρων των έχθρικών καταδρομικών, χωρις και τα έχθρικά θωρηκτά να μη έπωφεληθούν μις τόσο λαμπρας ενκαιρίας και διά τινων των πυροβόλων των δώσουν ταχύτερον τέλος εις την υπόθεσιν αυτήν. Μήπως ακόμη ο ίδιος δέν αναφέρει ότι, συγχρόνως με την διαταγήν, όπως τεθούν άριστερά των θωρηκτών εδόθη και η διαταγή «Μη λησμονήτε ότι, εάν είναι εν τη παρατάξει το καταδρομικόν, θέλετε το προσβάλη».

Και αν ακόμη τον παραδεχθώμεν μη φανταζόμενον ότι το έχθρικόν πυροβολικόν δέν θα ήτο δυνατόν να εκαινε λάθος χιλίων μέτρων εις την απόστασιν, πως τότε όταν τα ανιχνευτικά έπλεον, συμφώνως με την διαταγήν την όποιαν ειχον λάβη, εν μέσω των υδατινων στηλών τας οποίας ύψωνον αι πίπτουσαι μεγάλαι έχθρική όβρίδες, δέν διετάχθησαν να απομακρυνθούν, όπως διετάχθη (1) η καθυστε-

(1) Το σχετικόν ραδιογράφημα, το όποιον έπρεπε να φέρη τον αριθ. 5 δέν αναγράφεται εις το προαναφερθέν (σελ 1) Απόγραφον του άσυρμάτου του «Αβέρωφ».

ρήσασα και λαβούσα μέρος αυτοβούλως, εις την άοχήν της ναυμαχίας «Νέα Γεννεά» (Λιοίκησης αντιτορπιλικών).

Άλλ' όχι μόνον τοϋτο δέν έπραξεν, αλλά προσπαθήσεν άμέσως κατόπιν να αποσιωπήη ο πραγματικός κίνδυνος, τον όποιον διέτρεξαν τα έλαφρά ταύτα σκάφη, εκτελούντα μετ' ενθουσιασμού και πιστως διαταγήν, την όποιαν αυτός ούτως θεωρεϊ σήμερον παράλογον, επιζητών, να επιωριφή την ενθύνην της εκτελέσεώς της εις άλλον, γράφων εν υποσημείώσει της σελίδος 136 «Δέν νομίζω ότι, έπρεπε εις τ' ανιχνευτικά να βάλλουν εναντίον θωρηκτών διά των πυροβόλων των 10 εκ., δι' αν ήσαν εξοπλισμένα. Κατά την δευτέραν άλλως τε Ναυμαχίαν ο αυτός Λιοικητής των ανιχνευτικών δέν τα διέταξε να βάλλουν».

Και όσον μεν άφορά το διατι έπυροβόλων ενω έβάλλοντο, διότι το σημα του Ναυάρχου, τ' άρθρα της Τακτικής, κ.λπ. όπως θα έλεγεν αυτός εν εναντία περιπτώσει, το επέβαλον, άπαξ ερόδησαν κατόπιν διαταγής εν τη τάξει μάχης και εις απόστασιν εντός του βελιγεκούς των πυροβόλων των. «Όσον δ' άφορά την δευτέραν Ναυμαχίαν, δέν έβαλλον διότι, όπως αυτός ο ίδιος γράφει εις τας σελίδας 182 και 184, ταύτα διετάχθησαν να είναι μακράν βολής και όχι εις απόστασιν χιλίων μέτρων από των θωρηκτών, ως κατά την πρώτην Ναυμαχίαν.

Ό τότε πλοίαρχος και μοίραρχος των θωρηκτών, ο προ έτων άποθανών αντιναύαρχος Γκίνης, ο όποιος, ως έβεβαιούτο παρ' όλων των αξιωματικών της άρχηγίδος του (των «Σπετσών»), παρέμενε κατά την διάρκεια άμφοτέρων των Ναυμαχιών επί της γαφύρας, χωρις ούδ' επί στιγμην να εισέλθη εις το έχθρον ταύτης και έπομένως ήτο εις θέσιν να βλέπη καλώς, ιδού τι γράφει εις την προς το Υπουργείον των Ναυτικών αναφοράν του της 30 Ιανουαρίου 1914, (ιδιόχειρον αντίγραφον ταύτης κατέχει η οικογένειά του), σχετικώς με την δρῶσιν των ανιχνευτικών και την προσπάθειαν, όπως αποκρυβή αυτή: «Κατά το διάστημα δε τοϋτο όλον το δυνατόν έργον, το όποιον ήτο δυνατόν να δώσωσι τα υπ' έμε θωρηκτά και τα πλησίον ήμών βάλλοντα τέσσαρα ανιχνευτικά, το απέδωκαν... Θα άποδειχθῆ ήσάυτως ότι, ναί μεν το προϊστάμενον Υπουργείον έλαβε γνώσιν της ενεργείας των ανιχνευτικών κατά την Αην ναυμαχίαν εις την με αυτήν υποβολήν των έμπιστευτικών αναφορών και όχι κατά την πρώτην αναγγελίαν, την επίσημον και μέλλουσαν να δημοσιευθῆ. Το δε προϊστάμενον Υπουργείον και ο Έλληνικός Λαός επί πολυ ήγγόει την ενεργειαν των σκαφών τούτων, όπως άγνοεί και άλλας».